

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою напряму підготовки «Облік і аудит» факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 5 від 3 грудня 2014 р.)

«Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством» : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 15 січня 2015 р. – Полтава : ПДАА, 2015. – 268 с.

У збірнику розглядаються проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством. Докладно висвітлено еволюцію економічної думки та її вплив на розвиток бухгалтерського обліку; міжнародний та національний досвід розвитку системи обліку; сучасний стан та перспективи розвитку аудиту; фінансовий механізм розвитку підприємств, бюджетних та фінансово-кредитних установ; контроль і аналіз у системі антикризового управління підприємством.

© Колектив авторів, 2015

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова організаційного комітету:

Аранчій Валентина Іванівна, кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна).

Секретар організаційного комітету:

Романченко Юлія Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, заступник завідувача кафедри організації обліку та аудиту Полтавської державної аграрної академії з наукової роботи (м. Полтава, Україна).

Члени організаційного комітету:

Беридзе Теймураз, доктор економічних наук, професор, декан факультету економіки та бізнесу Тбіліського державного університету імені Іване Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія);

Гавдік Андрій, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри Інженерії процесів Опольського університету (м. Опольце, Польща);

Дорогань-Писаренко Людмила Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та фінансів, завідувач, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна);

Левченко Зоя Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент, завідувач, професор кафедри організації обліку та аудиту Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна);

Малиш Михайло Никифорович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту Санкт-Петербурзького державного аграрного університету (м. Санкт-Петербург, Росія).

Мокієнко Тетяна Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку Полтавської державної аграрної академії, заступник завідувача кафедри з наукової роботи (м. Полтава, Україна);

Плаксієнко Валерій Якович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна);

Руссо Жан-Клод, викладач сільськогосподарського ліцею імені Ксав'є Бернара (м. Венур, Франція);

Самедова Мехрібан Тофік кизи, кандидат економічних наук, доцент, Азербайджанський державний економічний університет (м. Баку, Азербайджан).

<i>Нездойминого Олена Євгеніївна, Козленко Юлія Вікторівна</i>	81
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ ТА КАЛЬКУЛЮВАННЯ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА	
<i>Плаксієнко Валерій Якович, Литвин Людмила Віталіївна</i>	84
МЕТОДИ НАРАХУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЇ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	
<i>Поддубна Наталія Миколаївна</i>	86
ОСОБЛИВОСТІ ВІДОБРАЖЕННЯ ЗНИЖОК В ОБЛІКУ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
<i>Пономаренко Оксана Григорівна</i>	89
ОСОБЛИВОСТІ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У СТВОРЕННЯ БАГАТОРІЧНИХ НАСАДЖЕНЬ	
<i>Пономаренко Оксана Григорівна, Ковшар Марія Миколаївна</i>	92
ДИНАМІКА ЗМІН НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ	
<i>Романченко Юлія Олександрівна, Герасименко Оксана Павлівна</i>	95
ПРОБЛЕМА ТРАКТУВАННЯ ТЕРМІНІВ «ВИТРАТИ» ТА «ЗАТРАТИ»	
<i>Романченко Юлія Олександрівна, Сліпченко Тетяна Григорівна</i>	97
ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦІЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ: ПРОБЛЕМНІ СИТУАЦІЇ	
<i>Скрипник Світлана Валентинівна</i>	100
НЕОБХІДНІСТЬ ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ ФЕРМЕРСЬКИМИ ГОСПОДАРСТВАМИ В РИНКОВИХ УМОВАХ	109
<i>Собченко Аліна Миколаївна</i>	103
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ФОРМУВАННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ОБСЛУГОВУЮЧИХ КООПЕРАТИВІВ	
<i>Тоторкулова Лаура Нюрмановна</i>	105
КОНЦЕПЦІЯ РЕФОРМУВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО УЧЁТА В РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ	
<i>Тютюнник Світлана Василівна, Тютюнник Ірина Юріївна</i>	111
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКОВОГО ВІДОБРАЖЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З ПІДКРІПЛЕННЯ БАНКІВ ГОТІВКОЮ	
<i>Хвостенко Людмила Володимирівна</i>	114
ОЦІНКА ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ ПРИ РОЗРАХУНКАХ З ПОКУПЦІЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ	
<i>Ходаківська Катерина Сергіївна</i>	117
ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ	

<i>Шевченко Наталія Олександрівна</i>	119
ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ: ЗА П(С)БО 26 ТА М(С)БО 19	
<i>Яблонько Олена Олександрівна</i>	122
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ПЕРВИННОГО ДОКУМЕНТУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ	

Секція 3. Аудит: сучасний стан та перспективи розвитку

<i>Самедова Мехрибан Тофик кызы, Романченко Юлія Олександрівна</i>	127
ЕВОЛЮЦІЯ ЕЛЕКТРОННОГО АУДИТА НА ПРИМЕРЕ АЗЕРБАЙДЖАНА	
<i>Дугар Тетяна Євгеніївна</i>	130
ОСОБЛИВОСТІ СПРАВЛЕННЯ ШТРАФНИХ САНКЦІЙ ЗА ПОРУШЕННЯ РОЗРАХУНКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<i>Коваленко Наталія Олегівна</i>	133
АУДИТ РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ: ЗМІСТ ТА ЗАВДАННЯ	
<i>Ліпський Роман Вікторович</i>	135
ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПОДАТКОМ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	
<i>Ходаківська Лілія Олександрівна, Булгаков Олександр Сергійович</i>	138
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ ЗА ФІКСОВАНИМ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМ ПОДАТКОМ	
<i>Ходаківська Лілія Олександрівна</i>	141
СУЧАСНІ КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ: ПРОГРАМНИЙ ПРОДУКТ AUDITNET	
<i>Чириченко Юрій Вікторович, Литвиненко Римма Сергіївна</i>	145
АУДИТ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ	

Секція 4. Фінансовий механізм розвитку підприємств, бюджетних та фінансово-кредитних установ

<i>Rousseau Jean-Claude, Lykhopiy Viktoriya</i>	150
LA MSA C'EST LA PROTECTION SOCIALE DU MONDE AGRICOLE	

звірення розрахунків);

- з'ясована правильність здійснення обліку розрахунків за отримані і поставлені матеріальні цінності і послуги, оплачені грошовими коштами, з використанням векселів, шляхом заліку взаємних вимог і т.п.;

- визначена правильність оцінки отриманих і відвантажених товарів (робіт, послуг) при бартерних угодах;

- підтверджена повнота і своєчасність оприбуткування отриманих товарів і обліку виконаних робіт;

- встановлена правильність оформлення і відображення в обліку отриманих і виданих авансів, пред'явлених претензій;

- з'ясована правильність відображення по відповідним статтях балансу сум дебіторської і кредиторської заборгованості;

установлені причини і давнина виникненої заборгованості по розрахунках, визначені реальність і шляхи погашення дебіторської заборгованості.

Джерелами інформації для перевірки зазначених розрахунків є договори постачання продукції (робіт, послуг), акти звірення розрахунків, протоколи про залік взаємних вимог, акти інвентаризації розрахунків, векселя, копії платіжних документів, книга покупок, книга продажу, облікові реєстри (відомості, журнали-ордера), Головна книга, звітність і т.п.

Перевірка розрахунків з постачальниками, покупцями, різними дебіторами і кредиторами повинна проводитися по спеціально розробленій програмі, що складається за результатами попереднього ознайомлення аудитора з організацією внутрішнього контролю й обліку розрахункових операцій на підприємстві. Розроблена програма допоможе послідовно виконувати необхідні процедури контролю, зібрати й узагальнити якісні докази.

При проведенні аудиторської перевірки, можуть бути використані такі види аудиторських процедур: зіставлення залишків по рахунках за різні періоди; зіставлення показників бухгалтерської звітності з кошторисними (плановими); оцінка співвідношень між різними статтями звітності і зіставлення їх з даними попередніх періодів; зіставлення фінансової інформації і не фінансової [3].

У залежності від обсягу операцій і результатів попереднього тестування системи внутрішнього контролю розрахунків можуть застосовуватися методи як суцільного, так і вибіркового контролю. В останньому випадку формуються вибірки окремо по дебіторам і кредиторам, у які включають відповідні операції за місяць, за кожний квартал або період, що перевіряється.

В обов'язковому порядку перевіряється правильність кореспонденції рахунків по кожному виду розрахунків, організація аналітичного обліку по них, обґрунтованість нарахування (чи відшкодування) ПДВ по цих операціях. При необхідності проводиться звірення окремих, сумнівних на думку аудитора, операцій по розрахунках з організаціями-дебіторами.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про аудиторську діяльність» № 3125-ХІІ від 22 квіт. 1994 р. (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] / Верховна рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

2. Кужельний М. В. Теорія аудиту / М. В. Кужельний, Г. М. Давидов // Бухгалтерський облік і аудит : науково-практичний журнал. – 2006. – № 5. – С. 44–51.

3. Кулаковська Л. П. Основи аудиту : [навч. посібник] / Л. П. Кулаковська, Ю. В. Піча. – [3-тє вид.]. – К. : Каравела, 2006. – 312 с.

4. Організація і методика проведення аудиту : [навч. посібник] / О. В. Піча. – [2-е вид., перероб. та доповн.]. – К. : ВД «Професіонал», 2006. – 576 с.

5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджене наказом Міністерства фінансів України № 20 від 31 січ. 2000 р. [Електронний ресурс] / Верховна рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

6. Податковий кодекс України № 2755 від 02 груд. 2010 р. [Електронний ресурс] / Верховна рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

Науковий керівник – Ватуля І. Д., к.е.н, доцент

Ліпський Роман Вікторович,
кандидат економічних наук, ст. викладач
кафедри бухгалтерського обліку
Полтавської державної аграрної академії, м. Полтава

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПОДАТКОМ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Податок з доходів громадян України – це основний вид прямих податків, який збирається з доходів фізичних та юридичних осіб і є одним із основних джерел доходів державного бюджету.

Основною рисою податку з доходу є те, що він ставить рівень оподаткування у пряму залежність від джерела сплати податків – доходу. Низький рівень заробітної плати автоматично дає низьку долю доходів до державного бюджету України.

Підприємства, установи і організації всіх форм власності не пізніше строку одержання в установах банків на сплату належних працівникам сум, зобов'язані перераховувати до бюджету суми нарахованого й утриманого податку поточного місяця. Водночас з поданням чеків на отримання коштів для сплати належних працівникам сум подають до установ банків платіжні доручення на перерахування до бюджету утриманих сум податку на доходи фізичних осіб.

Роль податку на доходи фізичних осіб у суспільстві та на підприємстві є багатогранною, і це повинно бути відображено у проведенні аудиту.

Метою аудиту податку на доходи фізичних осіб є отримання достатніх доказів впевненості в правильності організації та оцінки оплати праці, нарахування податку на доходи фізичних осіб, достовірності відображення і розкриття інформації відповідно до діючих принципів подання фінансової звітності, утримання і перерахування до бюджету, оцінки перспективності формування частки державного бюджету з податку на доходи фізичних осіб.

Аудиторська перевірка податку на доходи працівників підприємства повинна враховувати зв'язок державних функцій податку з формуванням його на підприємстві. Проаналізувавши достовірність бухгалтерського балансу та звітності, перевіряючи дотримання вимог чинного законодавства, аудит дає незалежну думку про оцінку формування фонду заробітної плати, зв'язок його з продуктивністю праці для майбутньої безперервної діяльності підприємства та перспективності в формуванні частки державного бюджету з податку на доходи фізичних осіб.

В. Є. Труш [3], розглядаючи аудит поточних зобов'язань по розрахунках з бюджетом і страхуванню вважає, що аудитор повинен з'ясувати, за якими платежами і податками підприємство веде розрахунки і перевірити:

- 1) правильність визначення суми кожного податку і платежу (вирахування оподаткованої бази, застосування ставок, розрахунків сум, що підлягають перерахуванню, використання пільг);
- 2) своєчасність перерахування внесків за податками і обов'язковими платежами;
- 3) правильність відображення в бухгалтерському обліку операцій

по нарахуванню і сплаті податків і обов'язкових платежів;

4) відповідність даних аналітичного обліку записам у реєстрах синтетичного обліку, Головній книзі і балансі.

Програма проведення аудиту складається до початку аудиту, але в ході аудиту до неї аудитором можуть вноситися як незначні, так і суттєві корективи. У програмі аудиту види, зміст та час проведення запланованих аудиторських процедур повинні співпадати з прийнятими до роботи показниками загального плану аудиту.

Програма аудиту податку на доходи фізичних осіб базується на твердженнях (якісних аспектах) подання фінансової звітності: існування та наявності; повнота; права і обов'язки; оцінка та вимірювання; подання та розкриття інформації.

Основними завданнями дослідження даного напрямку аудиту є оцінка реальності визначення об'єкта оподаткування податку на доходи фізичних осіб; дотримання податкового законодавства по операціях, пов'язаних з визначенням оподатковуваного доходу для нарахування податку на доходи фізичних осіб й утримання податку на доходи фізичних осіб щодо кожного громадянина; встановлення впевненості в дотриманні чинного законодавства; аналіз зв'язку державних функцій податку з формуванням його на підприємстві; оцінка формування фонду заробітної плати, зв'язок його з продуктивністю праці для майбутньої безперервної діяльності підприємства та перспективності в формуванні частки державного бюджету з податку на доходи фізичних осіб; оцінка одержання податку на доходи фізичних осіб на майбутнє, його стабільності та перспектив збільшення.

Результати аудиторського дослідження висвітлюють незалежну думку про оцінку формування фонду заробітної плати, зв'язок його з продуктивністю праці для майбутньої безперервної діяльності підприємства та проведення розрахунків за податком на доходи фізичних осіб з бюджетом та працівниками.

Список використаних джерел

1. Кулаковська Л. П. Організація і методика аудиту : [навч. посіб.] / Л. П. Кулаковська, Ю. В. Піча. – К. : Каравела, 2004. – 568 с.
2. Податковий кодекс України № 2755-VI від 2 груд. 2010 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Труш В. Є. Організація і методика аудиту підприємницької діяльності : навч.-метод. посіб. за ред. проф. В. Є. Труша; Труш В. Є., Калінська Т. А., Алексеева Т. А., Дмитрієнко І. О. – Херсон : Олді-Плюс, 2010. – 149 с.